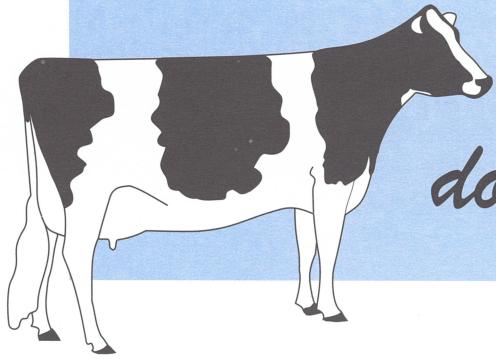
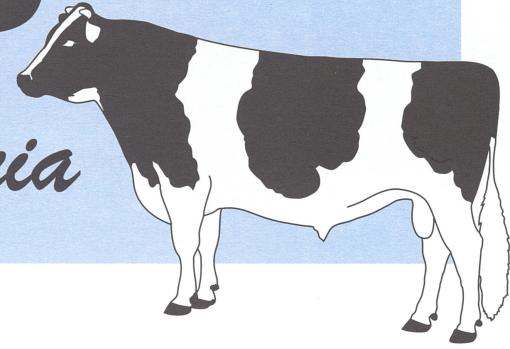

novas en branco e negro

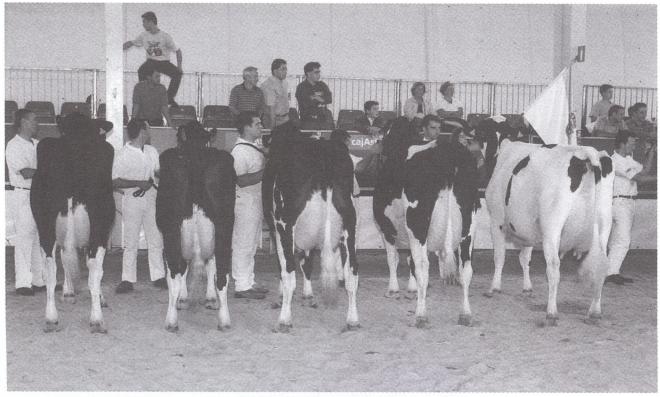
Nº 13 - Decembro 2002

O periódico
dos criadores de frisón de Galicia

GALICIA II^a AUTONOMÍA CONAFE '02 XXIV CONCURSO NACIONAL CONAFE '02

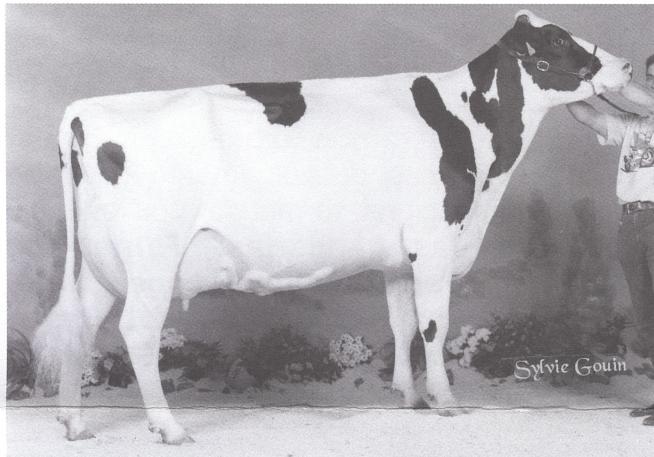

Grupo de vacas co que Galicia conquistou o título de II^a Mellor Autonomía Conafe '02

A Feira Internacional de Mostras de Asturias, en Xixón, acolleu durante os pasados días 26 ó 29 de Setembro, o XXIV Concurso Nacional Conafe '02 no que participaron 262 animáis. Galicia non podía faltar a tan importante cita, e alí estivemos con 19 estupendos exemplares.

O xulgamento do Concurso correu a cargo do Xuiz Internacional da Asociación Holstein

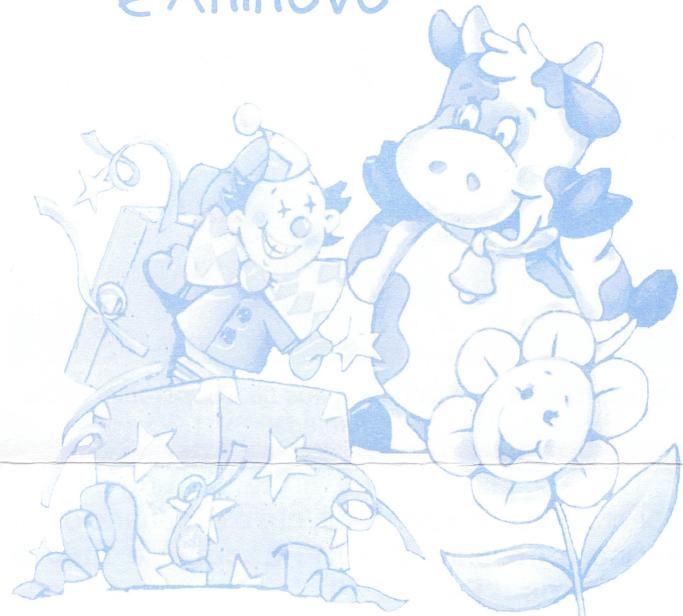
de Estados Unidos, Mr. Randy M. Kortus, propietario da gandería Mainstream Holstein, quen comentou a gran calidade dos animáis presentados, confirmando este certame como un dos más importantes a nivel Internacional e o de maior nivel por el xulgado.

DOLORES Vaca Adulta campiona Conafe '02 Vaca Reserva Gran Campiona Conafe '02.

Segue na pág. 3

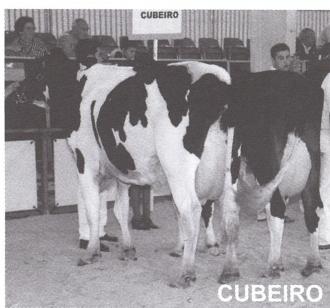
A Federación Frisona
Galega deséxalles
un Bo Nadal
e Aninovo

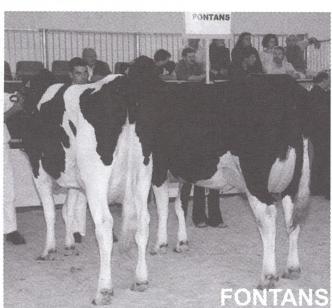
II^a MOSTRA NACIONAL DE GRUPOS DE DESCENCENCIA CONAFE '02

Por segunda vez, Conafe xunto con Ascol e Fefriga, organizaron a II^a Mostra de Grupos de Progenie na que a Federación Frisona

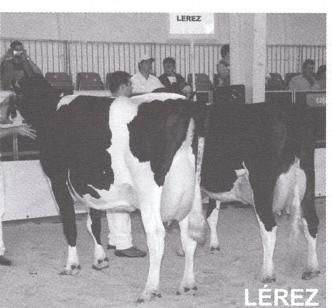
Galega presentou 4 selectos lotes de vacas fillas dos touros: CUBEIRO, FONTÁNS, LOURO e LÉREZ.

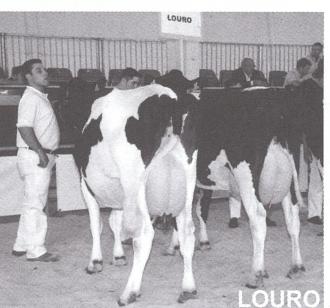
Esqda. Blanco Cubeiro BRILLANTE
Gandería Blanco (Silleda-PO)

Esqda. Martín Fontáns PASTORA
Germán y Martín (Chantada-LU)

Esqda. PALOMA
Casa Nova (Mesía-C)

Esqda. Rigueiro Louro TRANQUILA
Nicasio Rigueiro (Pastoriza-LU)
Dta. González Louro PELOURA
Gandería González (Lalin-PO)

DATAS A LEMBRAR

- 1 ó 2 de Marzo (Chantada - Lugo)
XII Concurso-Subasta de Gando Frisón Chantada '03
- Marzo-Abril (Mallorca)
XXXI Escuela Nacional de Jueces Conafe '03
- 5 e 6 de Abril (Muimenta - Lugo)
XVI Concurso da Raza Frisona Moexmu '03
- 23 ó 26 de Abril (Mollerusa - Lleida)
Concurso Nacional de Primavera Conafe '03
- 30 de Abril ó 4 de Maio (Silleda - Pontevedra)
XXVI Feria Internacional Semana Verde de Galicia
- XXV Concurso Internacional "Semana Verde"
- XIV Conc. de Xoves Manexadores "Semana Verde"
- XII Concurso Autonómico da Raza Frisona Fefriga '03
- VII Subasta Top-Bos
- III Concurso de Pintura Fefriga '03
- 23 ó 26 de Outubro (Xixón - Asturias)
XXV Concurso Nacional de Otoño Conafe '03

XVI ESCOLA DE XUICES GANDEIROS “FEFRIGA ‘02”

Trálo paréntese obrigado que impuxo a febre aftosa no 2001, os últimos días de Xullo volvían a ser cita ineludible daqueles gandeiros galegos -e de outros que xa figuran como incondicionais, vidos dende Asturias, Cataluña, Extremadura, Toledo e Portugal,- que queren mellorar e actualizálos seus coñecementos sobre a morfoloxía da vaca Frisona a través das Escolas de Xuices Gandeiros que organiza a Federación Frisona Galega, en colaboración coas Africor, Conafe e a Consellería de Política Agroalimentaria e Desenvolvemento Rural da Xunta de Galicia.

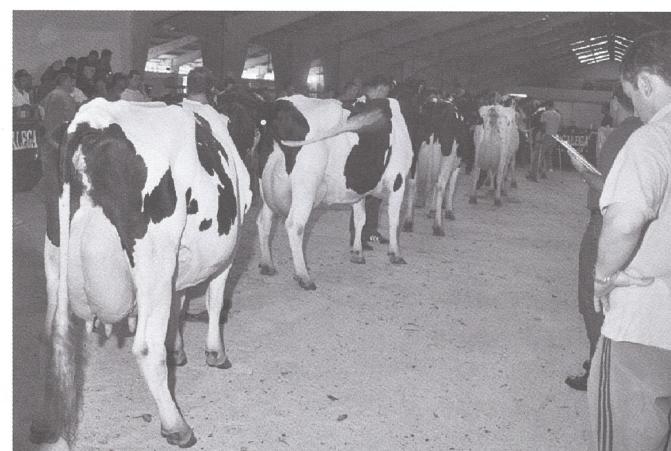

Conferencias no Salón de Actos da Cooperativa ICOS de Chantada.

Nesta ocasión, a provincia de Lugo, máis concretamente a zona sur, era o escenario onde se iba a desenrolar a **XVI Escola de Xuices Gandeiros “Fefriga ‘02”** e para que todo estivera a punto, gandeiros, técnicos e persoal de Africor-Lugo uniron os seus esforzos para ofrecer a extraordinaria imaxe de calidade e profesionalidade que ó longo de toda a Escola podemos constatar.

Así pois, o día 29 de Xullo, no salón de Actos da **Cooperativa ICOS**, en Chantada, e coa participación de 172 alumnos, daba comienzo a XVI Escola de Xuices. As detalladas explicacións que, da *Conformación da Vaca*

Frisona deu **D. Gabriel Blanco**, foron a introducción téorica necesaria para que os alumnos, especialmente os más novos, se familiarizasen cos distintas rexións da vaca así como a importancia que cada unha delas ten na vida productiva, e polo tanto, na rentabilidade da vaca; tras esta charla, e como complemento á mesma, Gabriel falou sobre o emprego dos Índices Xenéticos á hora de realizaros acoplamentos correctivos, necesarios para a obtención dos animais lonxevos e rentables que anteriormente describira.

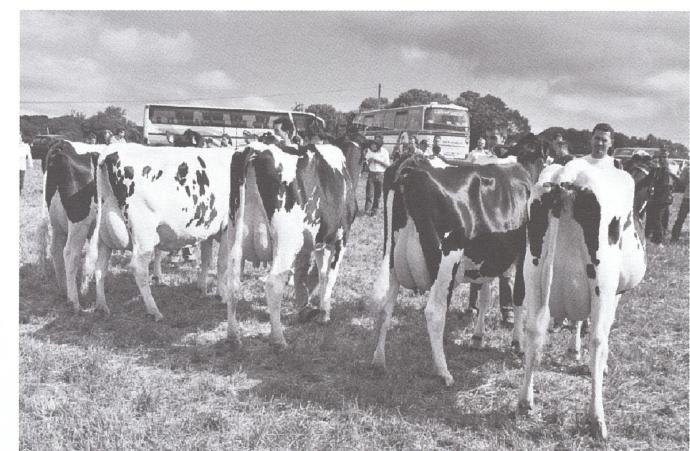
Sección no Mercado de Gando de Chantada.

Pola tarde, no Mercado de Gando de Chantada e baixo a experta dirección do Xuiz Nacional **D. José Ramón Badiola**, comezaban as clases prácticas co xulgamento de catro estupendas seccións formadas por animais propiedade das ganderías: **Fontestriz, Raxeiras, O Pacio, Antonio López, Tato, Sendín, Lixeiro, Moreira, Adolfo, Basan Grande, Perlada, Machatín, Capón e Perrelos**.

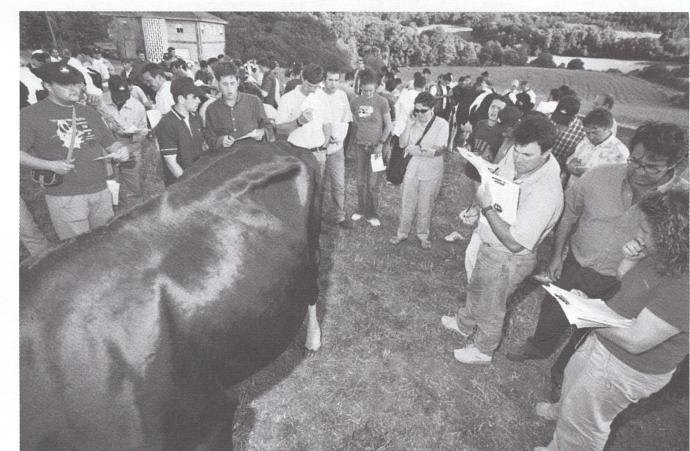
Sección en Vilar de Susao (Vilarello-Sarria)

O día 30 os nosos pasos dirixíronse cara a comarca de Sarria, iniciando a xornada cunha estupenda sección de vacas propiedade da gandería **Casa de Riba**, a continuación con animais propiedade da gandería **Vilar de Susao**, xulgaronse outras tres moi boas seccións de animais. A xornada remataba en **Casa de Baixo** co xulgamento de tres extraordinarias seccións, así como unha interesante clase práctica sobre a *Conformación da Ubre*.

Sección en Casa de Baixo (Ermida-Vilamaior)

O día 31 iniciábamos o noso percorrido na localidade de Vilaxuste (Portomarín), onde se xulgaron catro bonitas seccións compostas por animais da **Sat A Campiña**, seguidamente desplazámonos a Berbetouros no Concello de Palas de Rei onde se xulgaron dúas interesantes seccións con animais de **Sat San Miguel** de Berbetouros e para rematar a continuación tivemos outras dúas seccións e unha *Clase Práctica sobre Acoplamentos* na **Casa Arias** de Covelo.

Clase Práctica de Acoplamentos en Casa Arias (Covelo-Palas de Rei)

II^a XUNTANZA DE TÉCNICOS DE CAMPO “FEFRIGA ‘02”

Organizado pola Federación Frisona Galega en colaboración cas Africores, celebrouse o pasado día 7 de outubro, a **II^a Xuntanza de Técnicos de Campo**, na que participaron máis de 120 controladores e outros técnicos procedentes das catro Africores e Fefriga.

A xornada, -que estaba dividida nunha parte, teórica e noutra práctica,- comenzaba no Salón de Actos da *Escola de Capacitación Agraria de Guísamo*, cas conferencias, que sobre a *Morfología da Vaca Frisona e Acoplamentos Dirixidos*, impartiu o Xefe do Departamento de Morfoloxía de Conafe, **D. Gabriel Blanco**, a

continuación, **D. José Manuel Riesgo**, Xefe de Área de Mellora Xenética da Consellería de Política Agroalimentaria e Desenvolvemento Rural, explicou ós asistentes, e con todo luxo de detalles, o estricto proceso de selección que se segue para a incorporación da *nova xenética ó Programa de Mellora de Galicia*.

Momento da charla impartida por D. José Manuel Riesgo, Xefe de Área de Mellora Xenética.

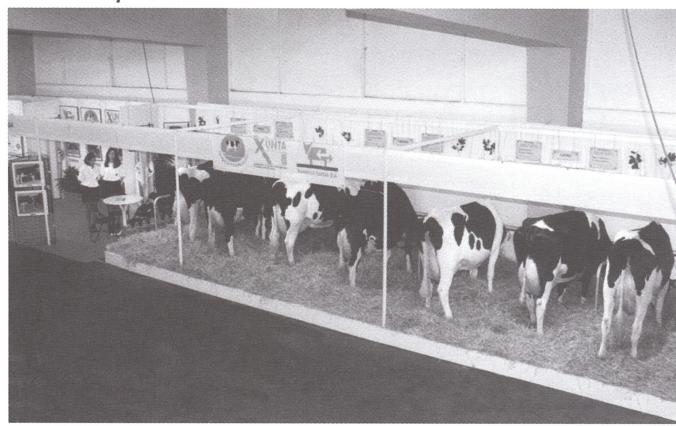
Pola tarde, baixo a experta dirección de Gabriel Blanco, -acompañado por Juan Manuel Ahedo, coordinador de Calificación,- os alumnos realizaron prácticas de Xulgamento e acoplamentos dirixidos, con catro lotes de animais, -1 sección de xatas, outra de novillas e dúas de vacas,- que a tal efecto foran preparadas polo persoal da U.T.E. de Bos.

Sección práctica de vacas en lactación

XXIV CONCURSO NACIONAL CONAFE '02

Ven da portada

Stand de vacas fillas dos Touros de Galicia

Non imos facer un resumen do que foi o concurso, -**Frisona Española** no seu nº 131 de Septembro-Outubro 2002, xa se ocupou delo, pero sí debemos, e queremos, resaltar os estupendos resultados acadados polos gandeiros galegos conquistando para Galicia títulos tan importantes como:

- **IIª Mellor Autonomía**, cas vacas **DOLORES**, **Agrortegal GALLETERA Juror**, **Bos Astre BAIÑA**, **Xercas PUCHA Lérez e Tato Fontans TANA** propiedade das ganderías Casa Costa, Granxa Caxigueira, Gandería Cobas, Xercas-Casa Pernas e Gandería Tato respectivamente.
- **Reserva Gran Campiona e Vaca Adulta Campiona**, **DOLORES**, propiedade de Casa Costa de Barreiros, Lugo.
- **Vaca Subcampiona Intermedia**, título acadado por **Agrortegal GALLETERA Juror**, propiedade de Granxa Caxigueira, de Ortigueira, A Coruña.

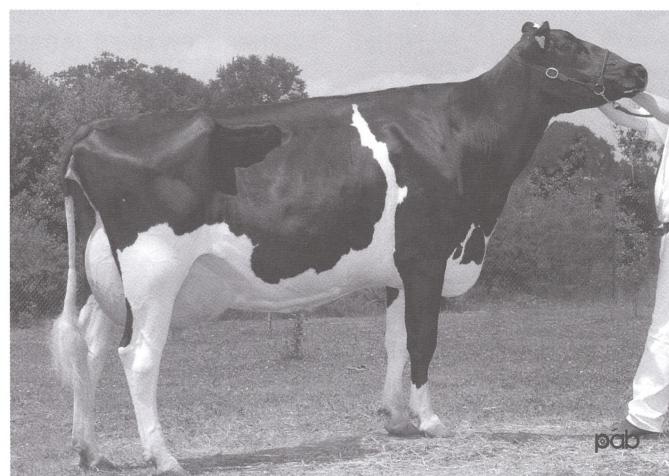
Outros animais que merecen ser reseñados son **Nodi Juror SILKY** de Ganadería Nodi (Barreiros-LU) que se colocaba 2ª na sección de Xatas de 11 a 14 meses e **Bos Astre BAIÑA** de

Gandería Cobas (Silleda-PO), cuarta na sección de vacas adultas de 6 anos ou máis.

Agrortegal GALLETERA Juror (Granxa Caxigueira-C)

Vaca Subcampiona Intermedia.

Bos Astre BAIÑA (Gandería Cobas-PO) cuarta na sección de Vacas Adultas en Lactación de 6 anos..

A extraordinaria calidade das fillas dos touros do Programa de Mellora Xenética de Galicia demostrada durante a presentación da **IIª Mostra Nacional de Grupos de Progenie**, así como os bos resultados acadados neste XXIV Concurso Nacional, confirman a calidade e

profesionalidade que tras largos anos de traballo, están acadando as ganderías de Galicia.

Stand da Federación Frisona Galega

GANDERÍAS PARTICIPANTES

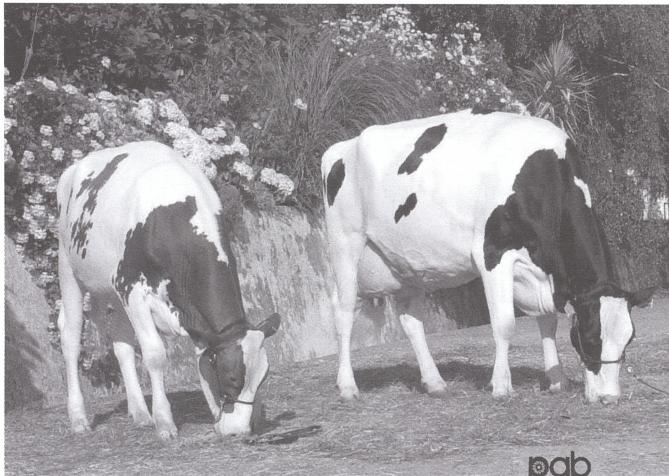
CASANOVA SAT 1021 XUGA (Mesía - C)
CASA CAPÓN (Chantada - LU)
CASA COBAS (Silleda - PO)
CASA COSTA (Barreiros - LU)
GANDERÍA CID, C.B. (Barreiros - LU)
GANDERÍA BLANCO (Silleda - PO)
GANDERÍA GONZÁLEZ (Lalín - PO)
GANDERÍA MANTOÑO (Barreiros - LU)
GANDERÍA NICASIO RIGUEIRO (Pastoriza - LU)
GANDERÍA NODI (Barreiros - LU)
GANDERÍA TATO (Chantada - LU)
GERMÁN Y MARTÍN, S.C. (Chantada - LU)
GRANXA CAXIGUEIRA (Ortigueira - C)
GRANXA VIDUEIRA (Ortigueira - C)
GRANXA VILARMOR (Ortigueira - C)
SAT OS HERDEIROS 1015 XUGA (Silleda - PO)
XERCAS - CASA PERNAS (Xermade - LU)

A nosa noraboa e agradecemento a todos que cos vosos animais fixestes posible este gran resultado para Galicia. ¡Gracias!

PROGRAMA DE TRANSFERENCIA DE EMBRÍONES

O pasado día 20 de novembro e tras longos meses de negociación, o Conselleiro de Política Agroalimentaria e Desenvolvemento Rural, **Excmo. Sr. D. Juan Miguel Díz Guedes** e o Presidente da Federación Frisona Galega, **D. José Aquilino Rodríguez López** asinaron o novo Convenio de Colaboración para a xestión da U.T.E./U.D.E. Bos nos vindeiros catro anos.

Este novo Convenio, ó igual que o anterior, ten como obxectivo a obtención de animais, - machos e femias,- da mellor xenética para, a partir da súa utilización como pais e nais de élite, mellorar a Cabana Frisona Galega no seu conxunto.

Bos Factor ANTIGA ET MB87 e a súa filla **Bos Rubens ANTIA Roja ET**.

Tendo en conta, tanto a dimensión como as necesidades do Programa, -preténdese

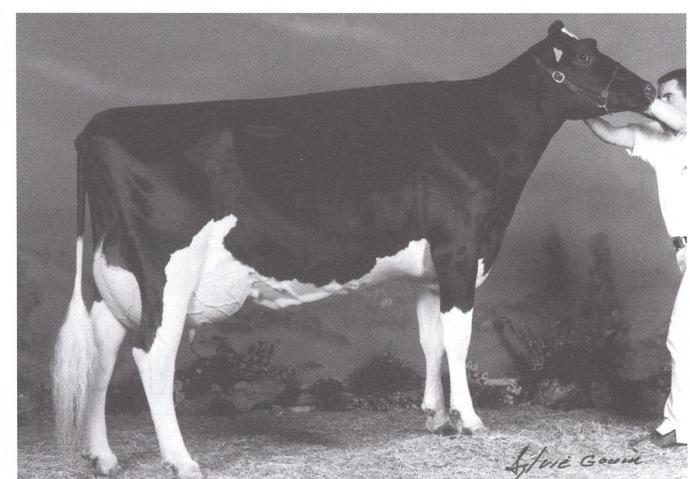
implantar ó redor de 250 embríons/ano,- como as limitacións da Finca de Bos para poder aloxar o número de receptoras que se precisaría, é necesario, -para lograr o obxectivo citado anteriormente,- contar cun determinado número de explotacións que desexen colaborar co Programa e que aporten o número de receptoras suficiente para implantar ditos embríons.

As compensacións que recibirán as ganderías incluídas no Programa serán as seguintes:

1. Chequeo gratuito e permanente da gandería, frente a IBR, BVD, Neosporose, Paratuberculosis, Leptospirose e Clamidiase, mentres dure a colaboración co Programa.
2. Compensacións en material xenético (dúas posibilidades):
  - Quedarse co 50% das femias obtidas.
  - Devolver ó Programa o 100% dos animais obtidos (machos e femias) recibindo a cambio dous embríons producidos na U.D.E. Bos (asegurando sempre unha xestación) por cada animal retirado.

A Unidade de Doadoras de Embrións (U.D.E. Bos) poténciase e ampliase , a fin de dar cabida ás femias que se recuperen das explotacións colaboradoras e, a partir destas, incrementala produción de embríons poñendóos á disposición de tódalas ganderías para mellorá-los seus rabaños.

O obxectivo desta Unidade é aproveitar ó máximo as posibilidades de mellora que ofrece a "vía femia", continuando a súa vez as extraordinarias "familias de vacas" cas que traballamos e multiplicálas, a fin de crear unha ampla base de vacas élite nas ganderías de Galicia, capaz de xerar por sí mesma a maioría de sementais a testar no futuro.

Bos Storm XEBRA ET MB89 2ºP.
 2ª L. 305 días 12 218 Kg/L, 3,8% G e 3,5 %P.

Xa foron presentadas máis de 40 solicitudes para colaborar co Programa; se Vd. está interesado en participar e precisa máis información sobre o mesmo, sobre os embríons producidos na U.T.E. Bos, ou calquer outro asunto non dubide en pórse en contacto con Fefriga.

TOUROS EN PROBA DO P.I.M.X.: 3ª Tanda 2002

Alh EURO ET									
05/06/01	C.I.A.:	1.11.297	ESPM9201989644						
RICECREST EMERSON ET	TPI:	1571							
USAM0002271271	EX96								
Proba	L	%	G	%	P	Rep			
USA 8/02	+1301	.04	+57	.06	+54	96%			
CF: +1.98	Rep: 88%								
CL: +1.89	CC: +1.21	PP: +1.58	SM: +1.42						
B TERRY ASPEN	INET:	161							
NLDH00247766666	MB85								
Proba	L	%	G	%	P	Rep			
NLD 8/02	+2081	.44	+45	.24	+47	45%			
CF: +104	PP: +102	SM: +104	Rep: 55%						
Idade Días	Kg/L	%G	Kg/G	%P	Kg/P				
02/01	305	12.227	4,9	598	3,3	406			

Bos Lantz MON ET									
26/06/01	C.I.A.:	1.11.289	ESPM1501888822						
RICECREST LANTZ ET	TPI:	1521							
USAM0002266008	EX91								
Proba	L	%	G	%	P	Rep			
USA 8/02	+2621	.17	+52	.01	+81	97%			
CF: +1.26	Rep: 97%								
CL: +2.23	CC: +0.68	PP: +1.12	SM: +0.22						
FREUREHAVEN MASON RAMONA ET	LPI:	1591							
CANH0006805377	MB86								
Proba	L	%	G	%	P	Rep			
CAN 8/02	+1362	.33	+83	.16	+61	59%			
CF: +10	PP: +0	SM: +8	Rep: 50%						
Idade Días	Kg/L	%G	Kg/G	%P	Kg/P				
02/02	305	11.988	4,1	495	3,3	394			

Alh MARINE ET									
11/07/01	C.I.A.:	1.11.298	ESPM9201989645						
RICECREST MARSHALL ET	TPI:	1738							
USAM0002297473	MB86								
Proba	L	%	G	%	P	Rep			
USA 8/02	+2479	.07	+72	.02	+79	91%			
CF: +1.66	Rep: 88%								
CL: +1.02	CC: +0.24	PP: +1.22	SM: +1.45						
QG DELLA ET	INET:	143							
NLDH0263010178	MB86								
Proba	L	%	G	%	P	Rep			
NLD 8/02	+1534	.42	+26	.13	+40	49%			
CF: +106	PP: +104	SM: +105	Rep: 40%						
Idade Días	Kg/L	%G	Kg/G	%P	Kg/P				
02/03	305	8.632	4,-	341	3,3	287			

Hol-Stiens Addison BISBAL									
13/01/01	C.I.A.:	1.11.315	ESPM9201989653						
ETAZON ADDISON	DPS:	231							
NLDM0839380546	MB87								
Proba	L	%	G	%	P	Rep			
NLD 8/02	+2509	.77	+27	.23	+62	99%			
CF: +110	Rep: 98%								
CL: +110	PP: +104								
Idade Días	Kg/L	%G	Kg/G	%P	Kg/P				
02/01	305	10.118	3,9	394	3,6	388			

Hiddink TIP-TOP Rojo									
20/07/01	C.I.A.:	1.11.338	ESPM9202029113						
STADEL RED	DPS:	260							
NLDM011772006	BB84								
Proba	L	%	G	%	P	Rep			
NLD 8/02	+634	.07	+34	.02	+24	94%			
CF: +115	Rep: 98%								
CL: +110	PP: +112								
HIDDINK TULIPE 15	INET:	143							
NLDH0120613245	EX92								
Proba	L	%	G	%	P	Rep			
NLD 8/02	+1534	.42	+26	.13	+40	39%			
CF: +110	PP: +107	SM: +107	Rep: 71%						
Idade Días	Kg/L	%G	Kg/G	%P	Kg/P				
02/03	305	9.280	4,3	399	3,5	324			

SEMI									
30/07/01	C.I.A.:	1.11.309	ESPM9201989646						
JOCKO BESN	ISU:	160							
FRAM5694028588	EX95								
Proba	L	%	G	%	P	Rep			
FRA 8/02	+1330	.35	+24	.07	+48	88%			
CF: +1.8	Rep: 86%								
CL: +1.9	CC: +2.3	PP: +1.0	SM: +1.0						
NOEMIE	ISU:	163							
FRAH5697027813	MB86								
Proba	L	%	G	%	P	Rep			
FRA 5/02	+1626	.15	52	.18	64	57%			
CF: +0.1	PP: +0.6	SM: +0.3	Rep: 49%						
Idade Días	Kg/L	%G	Kg/G	%P	Kg/P				
02/03	305	10.088	3,9	399	3,5	350			

Alh ELEGANT			
-------------	--	--	--